

”Valvojasta valmentajaksi” kala-alan valvonnassa

Inka Heikkinen
Elintarviketarkastaja, ETM
Kuopion kaupunki, ympäristöterveydenhuolto

Kuopion ympäristöterveydenhuolto

Toimialue Kuopion kaupunki

- Asukasluku 118 000
- Kuntaliitokset: Vehmersalmi 2005, Karttula 2011, Nilsiä 2013, Maaninka 2015, Juankoski 2017

Henkilökunta yhteensä 14 työntekijää

- ympäristöterveyspäällikkö
- elintarviketarkastaja
- ympäristöterveysuunnittelija
- 10 ympäristöterveystarkastajaa (et-valvonta 5)
- hallintopalvelusihteeri

Tarkastuskohteita yht. n. 2800

- Tarkastuksia n. 1500 / v
- Elintarvikevalvonnan kohteita n. 870 (pl. Alkutuotanto)
- Elintarvikevalvonnan tarkastuksia n. 650 / v
- Kala-alan laitoksia 7 kpl (Eviran tarkastustiheysohje 33 tark./v 2018, oma perusteltu tark.määrä 26 tark).

© Kuopion kaupunki

Valvontatarkastukset ja valvonnan vaikuttavuus

Suunnitelmalliset tarkastukset

- Ilmoitus ennalta vai ei?
- Yleensä tarkastuksen aihetta ei ilmoiteta, joten tavallaan kuitenkin ennalta ilmoittamatta
- Ennalta ilmoittamatta: ”seuranta sivusta”
- Näytteenotto pääasiallisesti suunnitelmallista

Tiedottaminen lainsäädäntömuutoksista ja muista ajankohtaisista asioista

- Tarkastusten yhteydessä
- Erillisesti sovitut palaverit toimijan kanssa
- Tiedotteet ajankohtaisista asioista toimijoille

Toimijan ja valvojan yhteinen työ ja tavoite

HACCP
Omavalvonnän
dokumentointi

**SIVU-
TUOTTEET**
Jätehuolto

Jäljitettävyys
YKP:n mukainen
jäljitettävyys

**Toiminnan
hygieniä**

lisäaineet

**Listerian
hallinta**

Hygieniapassit

**LÄMPÖTILOJEN
HALLINTA**

**Näytteen-
ottosuunnitelma**

Laadukas ja turvallinen
lopputuote, johon
kuluttaja luottaa

Kontakti-
materiaalit

**PAKKAUS-
MERKINNÄT**

Ravitsemus-
ja
terveysväittä-
mät

*Kaupalliset
asiakirjat*

dioksiini

Loistarkastukset
jäädutyskäsittelyt

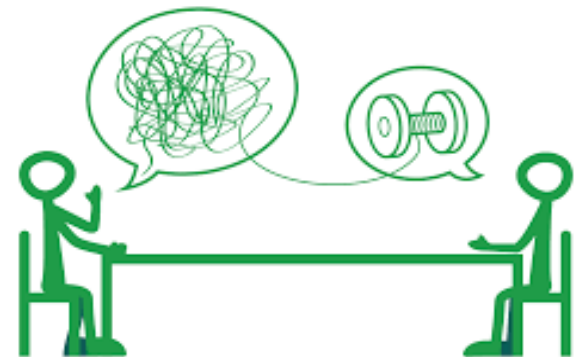
Toimijoille muistin tueksi

- Toimija vastaa aina toiminnastaan itse
- Toiminnan täytettävä lainsäädännön vaatimukset
- Omavalvontasuunnitelma on toimijaa itseään varten, ei tarkastajia
- Tarkastajille todennetaan omavalvontaa omavalvontasuunnitelman ja dokumenttien avulla
  - ❑ Pienimuotoisessa toiminnassa omavalvontasuunnitelma voi osin olla suullinen
  - ❑ Ruutupaperikin toimii riittävänä dokumenttina
- Hanki tietoa, hyödynnä elintarvikealan neuvontaorganisaatioita, koulutustilaisuuksia jne.
- Hyödynnä valvojan ammattitaitoa. Kysy.
- Ennakoi! Käy läpi valvojan kanssa etukäteen tuotannon suunnitelmia.
- Hyödynnä Oiva monipuolisesti!
  - ❑ Joku on ajatellut asiat jo etukäteen
  - ❑ Oivahymyä saa markkinoida

Valvojasta valmentajaksi

- Perehdy prosesseihin! Kysy! Kyseenalaista! Hanki tietoa!
  - ❑ Joustojen rohkea käyttö

- Asiakaskyselyt: mitä ja miten asiakkaat haluavat tietoa, mitkä tekijät lisäävät asiakaspalvelun laatua? Millä keinoilla päästään parhaimpaan lopputulokseen? Uskalla ottaa palaute vastaan! Hyödynnä palaute!

- Tiedon välittäminen
Valmennus uusista ja olevassa olevista vaatimuksista:
  - ❑ tiedotteet
  - ❑ neuvonta tarkastusten yhteydessä
  - ❑ neuvonta tarkastuskertomuksissa
  - ❑ neuvontatilaisuudet?

- Eviran ja AVI:n ammattilaisten tietotaidon hyödyntäminen
  - ❑ Eviranet
  - ❑ Suorat kysymykset

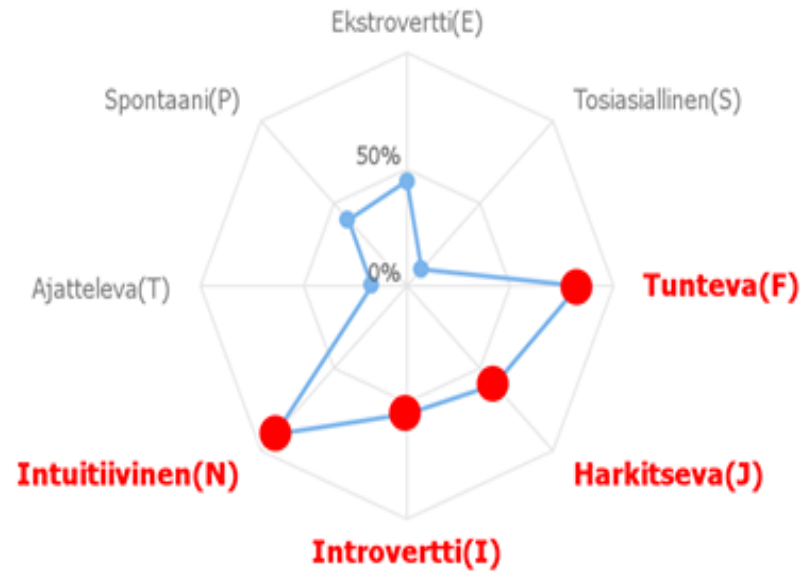
Käytännön esimerkkejä hyvästä yhdessäoppimisesta

- ”YKP:n mukaiset jäljitettävyyysvaatimukset” yhteispalaveri paikallisessa kala-alan yrityksessä paikan päällä kalakukkokaupungissa
  - ❑ Mukana oli valvojan lisäksi Jussi Peusa (Evira), Jarmo Vilhunen (MMM)
  - ❑ Kävimme yhdessä läpi lainsäädännön taustat ja vaatimukset
  - ❑ toimija sai kysyä ja tuoda esille ongelmakohtia
  - ❑ Saimme paljon tietoa toinen toisilta!

- Case-kohtaiset pohdinnat Carmela Hellstenin kanssa
  - ❑ Listerian hallinta

- Jatkossa voisi hyödyntää skypeä ym.

INFJ - Mentori

”Minä olen Mentori (INFJ), entä sinä?”